

Αθήνα, 17 Απριλίου 2015

Ερώτηση

Προς: Τον Υπουργό Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Θέμα: Η πώληση της επιτύμβιας στήλης του 4ου αιώνα του αρχαίου νεκροταφείου Χαλκίδας από τους Christies

Η κυβέρνηση με πλήθος ανακοινώσεων και δηλώσεων έχει αναγάγει το θέμα της επιστροφής των κλεμμένων αρχαιοτήτων στην Ελλάδα σε μέγιστο εθνικό στόχο της πολιτιστικής της πολιτικής. Η πώληση της επιτύμβιας στήλης του 4ου αιώνα του αρχαίου νεκροταφείου Χαλκίδας από τους Christies στην τελική τιμή των 135.697 δολαρίων από 29.340 έως 44.100 δολάρια που είχε οριστεί η τιμή εκτίμησης, αποδεικνύει πως μάλλον η κυβέρνηση βρίσκεται μακριά από την πραγματοποίηση των εξαγγελιών της.

Παρ' ότι η αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων, Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών του υπουργείου Πολιτισμού υποστηρίζει με σχετική ανακοίνωση, πως είχε προβεί σε ενέργειες με τις οποίες είχε αιτηθεί την απόσυρση, αποδεικνύεται πως το αρμόδιο Υπουργείο δεν κοινοποίησε έγκαιρα τα στοιχεία που είχε στα χέρια του, ώστε να ασκήσει ένα μοχλό πίεσης προς τους δημοπράτες για την απόσυρση του αρχαίου, όπως συνέβη με τέσσερα αρχαία αγγεία ιταλικής προέλευσης, που αποσύρθηκαν από την ίδια δημοπρασία ήδη από το Μ. Σάββατο. Επιπλέον, δεν κατέθεσε ασφαλιστικά μέτρα όπως έκανε στο παρελθόν η ελληνική πρεσβεία στο Λονδίνο, μέσω εξειδικευμένου δικηγορικού γραφείου με το οποίο συνεργαζόταν. Τα παραπάνω γεγονότα μαρτυρούν πως είναι η μη έγκαιρη επέμβαση του Υπουργείου που επέτρεψε στον αγγλικό οίκο δημοπρασιών Cristie's την πώληση της επιτύμβιας στήλης

Σε συνέντευξή της η αν. Γενική Γραμματέας του υπουργείου Πολιτισμού κυρία Μαρία Ανδρεαδάκη Βλαζάκη, αναφερόμενη στη δημοπρασία των Christie's υποστήριξε πως η κινητοποίηση της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας υπήρξε έγκαιρη και πως η ελληνική πλευρά απευθύνθηκε όχι μια, αλλά δυο φορές στον βρετανικό οίκο ζητώντας περισσότερα στοιχεία, καθώς και την απόσυρση της ελληνικής αρχαιότητας από τη δημοπρασία. Ο οίκος όμως επικαλέστηκε ότι το βρετανικό δίκαιο τους επέτρεπε να συνεχίσουν.

Η ελληνική πλευρά δεν επέλεξε την δικαστική οδό σύμφωνα πάντα με τις δηλώσεις της κας Βλαζάκη γιατί απαιτούνται αδιάσειστα νομικά στοιχεία ότι ένα αρχαίο έχει αποκτηθεί με παράνομη πράξη, ενώ παράλληλα μια τέτοια επιλογή θα είχε μεγάλο κόστος. Παρ' όλα αυτά, κατέληξε, η διεκδίκηση της επιτύμβιας στήλης από το νέο κάτοχό της θα συνεχιστεί.

Το Ποτάμι υποστηρίζει την αυτονόητη απαίτηση της ελληνικής κυβέρνησης για επιστροφή των κλεμμένων αρχαιοτήτων. Είναι όμως σαφές πως τα κλεμμένα αρχαία δεν πρόκειται να επιστρέψουν στη χώρα με δηλώσεις ή πομπώδεις εξαγγελίες, αλλά με συντονισμένο σχέδιο, που όπως αποδεικνύει η πώληση της επιτύμβιας στήλης απουσιάζει ή η εκπόνηση του. αναβάλλεται κάπου απροσδιόριστα στο μέλλον.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο Υπουργός:

1. Πως χρησιμοποίησε η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου τα ιστορικά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία η επιτύμβια στήλη περιγράφεται στη Χαλκίδα στα μέσα του 19^{ου} αιώνα από τους Σάουμπερτ και Ραγκαβή;
2. Με ποιο τρόπο θα συνεχιστεί η διεκδίκηση της επιτύμβιας στήλης από το νέο κάτοχο της; Θα επιλεγεί τελικά η πολυδάπανη δικαστική οδός;
3. Ποια «αδιάσειστα στοιχεία» θα χρησιμοποιηθούν τώρα για τη διεκδίκηση μας που δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν πριν ώστε ν' αποφευχθεί εγκαίρως η πώληση της επιτύμβιας στήλης;

4. Γνωρίζει το Υπουργείο το νέο κάτοχο της επιτύμβιας στήλης;
5. Ποια θα είναι η νέα τακτική του Υπουργείου ώστε να μην επαναληφθούν τέτοια φαινόμενα στο μέλλον; Με ποιο τρόπο θα διεκδικεί από τώρα και στο εξής τις κλεμμένες αρχαιότητες;

Ο ερωτών Βουλευτής

Νικόλαος Ορφανός – Β Πειραιά